C/2024/2095

26.3.2024

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om korruption i forbindelse med offentlige udbud og indvirkningen på det indre marked

(initiativudtalelse)

(C/2024/2095)

Ordfører: **José Antonio MORENO DÍAZ**

Medordfører: **Cristian PÎRVULESCU**

Plenarforsamlingens beslutning	25.1.2023
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 52, stk. 2
	Initiativudtalelse
Kompetence	Sektionen for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug
Vedtaget i sektionen	20.12.2023
Vedtaget på plenarforsamlingen	17.1.2024
Plenarforsamling nr.	584
Resultat af afstemningen	
(for/imod/hverken for eller imod)	219/0/0

1. **Konklusioner og anbefalinger**

1.1. De på hinanden følgende kriser, der har ramt planeten siden 2020, har ført til en stigning i de offentlige myndigheders indgriben i økonomien på både nationalt og europæisk plan og dermed til en stigning i de offentlige investeringer, der har til formål at beskytte fælles europæiske goder (f.eks. sundhed, sikkerhed, miljø, klima og fred). De europæiske og nationale finansielle ressourcer er vigtige instrumenter, når det handler om at sikre Europas velstand og konkurrenceevne, og de stammer fra beskatningen af de europæiske borgere. Derfor må de ikke anvendes til at tjene private og ulovlige interesser. Dette gælder også for midler, der bruges i forbindelse med offentlige udbud.

1.2. EU har taget et stort skridt fremad ved at knytte beskyttelsen af retsstatsprincippet, herunder en effektiv indsats mod korruption, sammen med den bydende nødvendighed af at beskytte sine finansielle interesser. Denne tilgang skal videreudvikles, idet overtrædelser af retsstatsprincippet ikke kun påvirker EU's finansielle interesser. De har også indvirkning på de centrale politikker, der styrer det indre marked. Antikorruptionspakken af 3. maj 2023, som behandler alle former for korruption ikke kun i forbindelse med EU-midler, bør styrkes.

1.3. Korruption betragtes som grov kriminalitet med en grænseoverskridende dimension som defineret i artikel 83, stk. 1, i TEUF. For at sikre et minimum af koordinering og harmonisering af medlemsstaternes retlige og institutionelle praksis mener EØSU, at Europa-Parlamentet og Rådet bør vedtage Kommissionens forslag til et direktiv på området så hurtigt som muligt inden for denne valgperiode.

1.4. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) mener, at Kommissionen bør genindføre rapporten om bekæmpelse af korruption i EU. Den blev indført med meddelelsen om bekæmpelse af korruption i EU i 2011, men udkom ikke igen efter den første rapport i 2014. Rapporten kunne bruges til at sætte fokus på og integrere forskellige dimensioner af bekæmpelsen af korruption, som retsstatsrammen i øjeblikket giver for lidt eller slet ingen opmærksomhed.

1.5. Der bør være fokus på offentlige udbud i kraft af deres kompleksitet og konsekvenser. EU er nødt til at prioritere evalueringen af lovrammen for integriteten af offentlige udbud og gennemførelsen heraf i praksis for at kontrollere, om denne ramme opfylder behovene i tilknytning til bekæmpelsen af korruption. Det vil sætte Kommissionen i stand til at beslutte, om og hvordan den vil udøve sin initiativret.

1.6. EØSU mener, at lovrammen, der er fastlagt i direktiverne på området, stadig er gyldig og hensigtsmæssig. Den behøver ikke at blive revideret. Det er imidlertid nødvendigt at fokusere på at tilpasse lovrammen til de nye værdier, der ligger til grund for EU's sociale, økonomiske og miljømæssige strategi.

1.7. EØSU anerkender EU's betydelige ansvar for at bekæmpe korruption på verdensplan og støtter Europa-Parlamentets forslag, hvor Kommissionen anmodes om at udarbejde en global EU-strategi til bekæmpelse af korruption, der tackler korruption som et globalt fænomen, der kræver effektive institutioner til bekæmpelse heraf, forebyggelsesmekanismer og en international lovramme samt inddrivelse af aktiver og strafferetlig forfølgning i EU.

1.8. Korrupt praksis kan give politiske aktører ulovlige gevinster og ressourcer til at føre valgkamp og opretholde deres klientelismebaserede støttesystem, der ødelægger de lige konkurrencevilkår. Udenlandske aktører kan anvende ulovlig finansiering til at støtte forskellige politiske bevægelser og kandidater, hvilket giver dem urimelige fordele og bringer valgintegriteten og -pluralismen i fare. I den forbindelse bør bestræbelserne på at bekæmpe korruption i højere grad afstemmes med bestræbelserne på at beskytte og udvikle demokratiet i EU, som i øjeblikket hører under EU's handlingsplan for demokrati.

1.9. EØSU mener, at Kommissionen bør vedtage en meddelelse, der bekræfter direktiverne fra 2014 om offentlige udbud. Kommissionen kunne benytte lejligheden til at forbedre en række af de procedurer og værktøjer, der er omhandlet i disse direktiver, og som endnu ikke er iværksat, bekræfte de seks strategiske prioriteter, der blev opstillet i 2017, og tilpasse dem til bæredygtighed.

1.10. Det europæiske marked for offentlige udbud burde have været digitaliseret for flere år siden, da digitalisering er et instrument, der kan fremme viden, gennemsigtighed, tempo og integritet i hele livscyklussen for offentlige udbud. Det er derfor afgørende, at Kommissionen fortsat yder teknisk bistand til de nationale myndigheder gennem hele denne vanskelige proces.

1.11. Kommissionen kunne tillægge integritetspagterne større betydning, navnlig efter at EU-Domstolen har fastslået, at de er forenelige med EU-lovgivningen om offentlige udbud.

1.12. Det gensidige udelukkelsessystem (mellem europæiske myndigheder/nationale institutioner/private banker) kunne være nyttigt i indsatsen for at beskytte det indre marked mod misbrug af offentlige midler, der er afsat til udbud, uanset om disse ressourcer er europæiske eller nationale.

1.13. EØSU opfordrer Kommissionen, de øvrige EU-institutioner og nationale institutioner til at betragte arbejdstagerrepræsentation, kollektive overenskomstforhandlinger og social dialog som vigtige instrumenter, der kan effektivisere bekæmpelsen af korruption på alle niveauer.

1.14. EØSU opfordrer alle virksomheder, arbejdsgiverorganisationer og arbejdsmarkedets parter til aktivt at forfølge en integritetskultur og overholde de højeste standarder, der findes på nationalt og internationalt plan. Eksempler er EN 17687:2022 om Offentlige udbud og indkøb — Integritet og ansvarlighed — Krav og vejledning, ISO 37001 (forvaltningssystemer til bekæmpelse af bestikkelse) og dem, der stammer fra udviklingen af miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige investeringer (ESG-investeringer).

1.15. Idet offentlige udbud er decentraliserede i alle medlemsstater, skal der udvikles instrumenter til støtte for udbudsprocedurens integritet på regionalt og lokalt plan. Regionsudvalget kan give et godt indblik i bestræbelserne på at opfylde dette mål.

1.16. EØSU ser frem til institutionaliseringen og udviklingen af EU-netværket til bekæmpelse af korruption og deltager gerne i dets arbejde. EØSU opfordrer Kommissionen til at stille midler til rådighed for offentlige oplysningskampagner om forebyggelse af korruption og tilskynde til god praksis for socialt ansvarlige offentlige udbud.

2. **Baggrund**

2.1. Kommissionen fastslog for nylig følgende: »Hvert år bruger flere end 250.000 offentlige myndigheder i EU ca. 2 billioner EUR (ca. 13,6 % af BNP) på indkøb af tjenesteydelser, bygge- og anlægsarbejder og varer« ([1]).

2.2. Tilførslen af store finansielle ressourcer til markedet for offentlige udbud tiltrækker **kriminalitet** (organiseret og anden) og udgør en udfordring for de offentlige forvaltninger, der får til opgave at tilrettelægge hasteprocedurer i ekstraordinære nødsituationer. Kommissionen har erklæret, at »Ingen sektor og intet aktivitetsområde er sikret mod **korruptionsrisici**, men fælles højrisikoområder fortjener særlig opmærksomhed — normalt dem, der omfatter forvaltning af betydelige **offentlige midler**« ([2]). Ifølge nogle skøn anslås de samlede omkostninger ved risikoen for korruption i forbindelse med offentlige kontrakter, der involverer EU-midler, i EU-27 mellem 2016 og 2021 til 4,3 mia. EUR ([3]).

([1]) EUT C 98 I af 16.3.2023, s. 1.
([2]) COM(2023) 800 final, s. 16 og s. 18.
([3]) Europa-Parlamentet, Stepping up the EU's efforts to tackle corruption. Cost of Non-Europe Report, 2023, s. 2.

2.3. EØSU anerkender de betydelige fremskridt, der er gjort med hensyn til bekæmpelse af korruption i EU og medlemsstaterne. Inddragelsen af indsatsen for at bekæmpe korruption i arbejdet med at beskytte retsstatsprincippet og udarbejdelsen af *årsrapporten om retsstatsprincippet* er med til at bringe indsatsen for at bekæmpe korruption i overensstemmelse med andre centrale aspekter af demokratisk, pålidelig og effektiv regeringsførelse (artikel 2 i TEU). Som Kommissionen har anført: »Bekæmpelse af korruption er afgørende for at opretholde retsstatsprincippet og bevare borgernes og virksomhedernes tillid til offentlige institutioner. En samlet tilgang til bekæmpelse af korruption skal bygge på en kombination af forebyggende foranstaltninger og straffeforanstaltninger« ([4]).

2.4. EU-Domstolen præciserede, at artikel 2 i TEU »fastlægger følgelig ikke blot retningslinjer eller hensigter af politisk art, men indeholder de værdier, der udgør selve Unionens identitet som fælles retsorden, hvilke værdier udmøntes i principper, der indebærer juridisk bindende forpligtelser for medlemsstaterne« ([5]). Disse værdier skal derfor udgøre grundlaget for de fælles politikker og den fælles adfærd hos de offentlige myndigheder og de økonomiske aktører, der er involveret i det indre marked ([6]).

2.5. EU har taget et stort skridt fremad ved at knytte beskyttelsen af retsstatsprincippet, herunder en effektiv indsats mod korruption, sammen med den bydende nødvendighed af at beskytte sine finansielle interesser. I tilfælde af alvorlige overtrædelser af retsstatsprincippet kan EU gribe ind over for en medlemsstat, f.eks. suspendere betalinger og forpligtelser, suspendere udbetalingen af rater eller førtidig tilbagebetaling af lån, reducere finansieringen i henhold til eksisterende forpligtelser og forbyde nye forpligtelser med modtagere eller nye aftaler om lån eller andre instrumenter, der er garanteret af EU-budgettet ([7]).

2.6. Kommissionen har i kølvandet på antikorruptionspakken af 3. maj 2023 også oprettet EU-netværket til bekæmpelse af korruption. Det er hensigten, at netværket skal fungere som et paraplyforum, hvor alle interessenter i EU kan udveksle god praksis, muligheder, idéer og planer for det videre arbejde. Netværket er inklusivt og omfatter uafhængige civilsamfundsorganisationer. Det er baseret på den stærke overbevisning, at udveksling af forskellige synspunkter giver bedre resultater og en mere effektiv politik til bekæmpelse af korruption ([8]).

3. **Generelle bemærkninger**

3.1. Det er imidlertid nødvendigt at gå længere med denne tilgang. De nuværende procedurebestemmelser i forordningen om konditionalitet vedrørende retsstatsprincippet ([9]) begrænser dens anvendelsesområde. I øjeblikket er kun én medlemsstat omfattet af de foranstaltninger, der er fastsat heri. I betragtning af den høje tærskel for brugen af dette instrument kan det ikke fungere som et incitament for alle medlemsstater til at bekæmpe korruption. Der er også indbygget andre begrænsninger i instrumentet. Overtrædelser af retsstatsprincippet påvirker ikke kun EU's finansielle interesser. De har også en indvirkning på de centrale politikker, der styrer det indre marked, hvilket igen begrænser ovennævnte forordnings anvendelsesområde.

3.2. Med hensyn til bekæmpelse af korruption i EU betragtes korruption som grov kriminalitet som defineret i artikel 83, stk. 1, i TEUF. Der er mange aspekter af forebyggelse og bekæmpelse, hvilket trodser en enkelt kategorisering med hensyn til Unionens kompetencer, traktatgrundlag, politikområder og instrumenter. EØSU understreger behovet for at gøre mere for at integrere de forskellige dimensioner af bekæmpelsen af korruption og dermed gøre denne mere effektiv på alle forvaltningsniveauer i hele EU. Dette kan løses på flere måder.

3.3. For det første mener EØSU, at den europæiske lovgivningsramme er fragmenteret, idet de regler, der har til formål at bekæmpe korruption (f.eks. reglerne vedrørende organiseret kriminalitet og hvidvaskning af udbyttet fra strafbart forhold), er spredt ud over forskellige instrumenter, der ikke er forbundet med hinanden, herunder på området for offentlige udbud (se punkt 3.6) ([10]). Der gøres et forsøg på at rette op på denne situation med Kommissionens lovgivningsinitiativ af 3. maj 2023 ([11]). EØSU mener, at Europa-Parlamentet og Rådet hurtigst muligt bør vedtage Kommissionens forslag til direktiv inden for denne valgperiode. Direktivet fastsætter en fælles definition og ramme for bekæmpelse af korruption på EU- og medlemsstatsplan. Dette er det vigtigste skridt i retning af at sikre et minimum af koordinering og harmonisering af medlemsstaternes retlige og institutionelle praksis.

([4]) COM(2023) 800 final, pkt. 2.2.
([5]) EU-Domstolens domme i sag C-156/21, præmis 232 og C-157/21, præmis 264.
([6]) Pitruzzella, *L'integrazione tramite il valore dello »Stato di diritto«*, www.federalismi.it, No. 27/2022.
([7]) EUT L 433 I af 22.12.2020.
([8]) EU-netværket til bekæmpelse af korruption.
([9]) EUT L 433I af 22.12.2020, s. 1.
([10]) Gaglio et al., Strengthening the fight against corruption; assessing the EU legislative and policy framework, 2023.
([11]) Se direktivforslaget om bekæmpelse af korruption mv., COM (2023) 234 final, og den meddelelse, der er citeret i fodnote 2.

3.4. For det andet mener EØSU, at EU ikke bør betragte korruption som primært eller kun værende relevant, når der er tale om EU-midler. Direkte beføjelser og instrumenter til bekæmpelse af korruption i forbindelse med EU-midler betyder ikke, at dette er den eneste form for korruption, der findes og skal bekæmpes. Korruption påvirker direkte enkeltpersoner, virksomheder og lokalsamfund, som ikke selv modtager EU-støtte. Medlemsstaterne kan ende med et tostrenget system i praksis, hvor EU-projekter og -finansiering i gennemsnit vil være mindre udsatte som mål for korrupte interesser og praksisser end nationale, hvor der er mindre gennemsigtighed og overvågning. Antikorruptionspakken af 3. maj 2023, som behandler alle former for korruption ikke kun i forbindelse med EU-midler, bør styrkes.

3.5. For det tredje mener EØSU, at Kommissionen bør genindføre rapporten om bekæmpelse af korruption i EU. Den blev indført med meddelelsen om *Bekæmpelse af korruption i EU i 2011* ([12]), men udkom ikke igen efter den første rapport i 2014 ([13]). Rapporten bestod af en omfattende analyse af status for lovgivning, politikker og data vedrørende korruption med 28 afsnit om de enkelte medlemsstater. Rapporten kunne bruges til at sætte fokus på og integrere forskellige dimensioner af bekæmpelsen af korruption, som retsstatsrammen i øjeblikket giver for lidt eller slet ingen opmærksomhed. Den bør strømline forskellige politikområder og lovgivningen for at sikre sammenhæng og effektivitet, herunder både retsstatsaspekter og økonomiske aspekter og aspekter i forbindelse med det indre marked.

For det fjerde bør der være fokus på offentlige udbud i kraft af deres kompleksitet og konsekvenser. EU er nødt til at prioritere efterprøvningen af, om love og administrative bestemmelser vedrørende integriteten af offentlige udbud og gennemførelsen heraf i praksis fungerer for dermed at kontrollere, om denne ramme opfylder behovene i tilknytning til bekæmpelsen af korruption. Det vil sætte Kommissionen i stand til at beslutte, om og hvordan den vil udøve sin initiativret. Lovrammen for bekæmpelse af korruption på markedet for offentlige udbud består i øjeblikket af de tre direktiver, der blev vedtaget i 2014 ([14]).

3.5.1 Begrebet korruption, som accepteret i EU's retssystem, er **meget bredt** og rækker ud over det strafferetlige område, idet det omfatter adfærd, der underminerer integritet, gennemsigtighed, etisk ansvarlighed og god forvaltning af offentlige anliggender. Dette følger af Kommissionens faste praksis ([15]), som blev bekræftet i den fælles meddelelse om bekæmpelse af korruption ([16]). Korruption betegnes som »misbrug af betroet magt til privat vinding«.

3.5.2 Endelig mener EØSU, at den lovramme, der er fastlagt i direktiverne på området, stadig er gyldig og hensigtsmæssig og ikke behøver at blive revideret. Det er imidlertid nødvendigt at fokusere på at tilpasse lovrammen til de nye værdier, der ligger til grund for EU's sociale, økonomiske og miljømæssige strategi, og fremhæve forbindelserne mellem Kommissionens igangværende lovgivningsinitiativer til gennemførelse af grønne, sociale og miljømæssige mål (jf. punkt 4.1). EØSU vil endnu en gang argumentere for, »at det er af afgørende vigtighed at gå fra et økonomisk system, hvor den primære drivkraft er vækst, til en model baseret på bæredygtig udvikling« ([17]). Desuden er bæredygtighed generelt også hjørnestenen i strategien for de tre lovgivende EU-institutioner ([18]).

3.6. For det femte vil EØSU fremhæve korruptionens undergravende indvirkning på offentlighedens tillid og den repræsentative regerings og demokratiets legitimitet. Korruption påvirker ikke kun den økonomiske udvikling og leveringen af offentlige tjenesteydelser. Den rammer kernen i de demokratiske systemer. I den forbindelse bør bestræbelserne på at bekæmpe korruption i højere grad afstemmes med bestræbelserne på at beskytte og udvikle demokratiet i EU, som i øjeblikket hører under EU's handlingsplan for demokrati.

3.7. Endelig bemærker EØSU, at EU også har et betydeligt ansvar for at bekæmpe korruption på verdensplan, både på grund af EU's grundlæggende værdier og traktater, men også på grund af Unionens økonomiske og politiske interesse i globale anliggender og udvikling. Det er ikke tilfældigt, at Kommissionen har fastsat strenge regler for, hvordan kontrakter tildeles. Det handler om at sikre, at tilstrækkeligt kvalificerede kontrahenter udvælges uden forudindtagethed, og at der

([12]) COM(2011) 308 final, 6.6.2011.
([13]) COM(2014) 38 final, 3.2.2014.
([14]) EU-direktiverne 2014/23/EU (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 1), 2014/24/EU (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65) og 2014/25/EU (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 243), 26.2.2014.
([15]) COM(2003) 317 final, EUT C 89E, 14.4.2004, s. 110.
([16]) JOIN(2023) 12 final.
([17]) EUT C 152, 6.4.2022, s. 7, pkt. 1(1).
([18]) EUT C 491 af 23.12.2022, s. 1.

opnås mest mulig valuta for pengene med fuld gennemsigtighed i forbindelse med anvendelsen af offentlige midler (PRAG ([19])). EØSU støtter Europa-Parlamentets forslag, hvor Kommissionen anmodes om at udarbejde en global EU-strategi til bekæmpelse af korruption, der tackler korruption som et globalt fænomen, som kræver effektive institutioner til bekæmpelse heraf, forebyggelsesmekanismer og en international lovramme samt inddrivelse af aktiver og strafferetlig forfølgning i EU ([20]).

4. **Særlige bemærkninger**

4.1. EØSU mener, at Kommissionen bør vedtage en meddelelse, der bekræfter direktiverne fra 2014 om offentlige udbud. Kommissionen kunne benytte lejligheden til at forbedre en række af de procedurer og værktøjer, der er omhandlet i disse direktiver, og som endnu ikke er iværksat, bekræfte de seks strategiske prioriteter, der blev opstillet i 2017 ([21]), og tilpasse dem til bæredygtighed.

4.2. EØSU mener, at der er behov for at styrke og forbedre tre områder ([22]):

4.2.1 Kommissionen anerkender forbindelsen mellem bæredygtighed, den digitale omstilling og offentlige udbud. Det er ikke tilfældigt, at Kommissionen i sin seneste meddelelse om Unionens fremtid fastslog at: »en vellykket og retfærdig socioøkonomisk omstilling er ikke en selvfølge« ([23]).

4.2.2 Det europæiske marked for offentlige udbud burde være nået længere med digitaliseringen. ([24]) Digitalisering er et instrument, der kan fremme viden, gennemsigtighed, tempo og integritet i hele livscyklussen for offentlige udbud. På grund af alle disse karakteristika er digitalisering nyttig i bekæmpelsen af korruption. Som Kommissionen imidlertid bemærkede, »går det langsomt med den digitale omstilling af offentlige udbud« ([25]). Det er derfor afgørende fortsat at yde teknisk bistand til de nationale myndigheder gennem hele denne vanskelige proces.

4.2.3 **Gennemsigtighed er et vigtigt redskab** til at forbedre integriteten af det europæiske marked for offentlige udbud.

4.2.4 Kommissionen kunne tillægge integritetspagterne større betydning, navnlig efter at EU-Domstolen har fastslået, at de er forenelige med EU-lovgivningen om offentlige udbud ([26]). Det ville være nyttigt at indarbejde resultaterne af pilotprojektet om gennemførelsen af disse pagter ([27]) og fjerne nogle af de problemer, der er opstået ([28]), ved at skabe et konstruktivt og samarbejdsbaseret miljø for både de økonomiske aktører, der deltager i udbuddet, og de ordregivende myndigheder.

4.2.5 Som bemærket af OECD ([29]) kan enhver overtrædelse af integritetspagten føre til:

— at en tilbudsgiver udelukkes fra udbudsproceduren

— at den tildelte kontrakt annulleres, hvis vinderen var ansvarlig

— at tilbudsgivere/kontrahenter, der ikke overholder reglerne, udelukkes fra fremtidig deltagelse i offentlige udbudsprocedurer.

4.2.6 EU kunne lade sig inspirere af denne og Verdensbankens praksis i forbindelse med udlånsprocedurer. Verdensbanken har fire mulige svar på utilbørlig adfærd fra den økonomiske aktørs side:

— betinget annullering af lånet (»udelukkelse med betinget frigivelse«)

([19]) Praktisk vejledning — PRAG.
([20]) Europa-Parlamentets henstilling om korruption og menneskerettigheder af 17.2.2022.
([21]) COM(2017) 572 final.
([22]) I den forbindelse henviser EØSU til sine tidligere udtalelser: EUT C 13 af 15.1.2016, s. 63, EUT C 318 af 29.10.2011, s. 113, EUT C 191 af 29.6.2012, s. 84.
([23]) COM(2023) 376 final, 6.7.2023, pkt. I og III.1-2.
([24]) Artikel 33 ff. i direktiv 2014/24/EU, cit.
([25]) COM(2017) 572 final, s. . 5.
([26]) Dom C-425/14, 22.10.2015.
([27]) Projekt om Integrity Pacts — Civil Control Mechanism for Safeguarding EU Funds, Phase 2; se resultaterne hos Aceves, Safeguarding EU-Funded Investments with Integrity Pacts: a Decision-Maker's Guide to Collaborative Public Contracting Monitoring, *Transparency International*, 26.3.2021.
([28]) Som f.eks. anerkendelse af den offentlige ordregivende myndigheds reelle politiske vilje til at indgå en integritetspagt og dens evne til at forpligte sig.
([29]) OECD, *Catalysing Collective Action to Combat Corruption in Infrastructure*, 9.12.2022.

— opstilling af et *integritetsoverensstemmelsesprogram*, der skal indledes efter udelukkelsesforanstaltningen med betinget frigivelse

— permanent forbud

— gensidigt forbud, som er resultatet af en regel, der anvendes af alle internationale banker.

4.2.7 Denne praksis kunne anvendes af EU med visse forholdsregler, først og fremmest en garanti for, at princippet om proportionalitet mellem den økonomiske aktørs adfærd og konsekvenserne af deres udelukkelse overholdes. For at sikre dette skal der udarbejdes klare, gennemsigtige og tilgængelige regler og fastlægges formildende omstændigheder. Kommissionen kunne vedtage en meddelelse med retningslinjer på dette område.

4.2.8 Det gensidige udelukkelsessystem (mellem europæiske myndigheder/nationale institutioner/private banker) kunne være nyttigt i indsatsen for at beskytte det indre marked mod misbrug af offentlige midler, der er afsat til udbud, uanset om disse ressourcer er europæiske eller nationale. I sidste ende vil dette være rettet mod korrupte udbud, selv om de ikke involverer EU's finansielle ressourcer (jf. punkt 2.1).

Bruxelles, den 17. januar 2024.

Oliver RÖPKE

Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg